

Lokaal duurzaam energiebedrijf

Samen de vruchten plukken van hoge energiedoelen

U hebt als gemeente of als woningcorporatie hoge energieambities. Maar energiebesparing en duurzame energie komen in de praktijk van alledag veel trager tot stand dan u graag zou wensen. Er zijn immers diverse knelpunten: de kosten gaan te ver voor de baten uit, degene die investeert deelt niet altijd volledig in de baten, bouwregelgeving staat vergaande maatregelen in de weg of er ontbreekt een partij die het projectmatig wil organiseren. Een lokaal gevestigd energiebedrijf kan een middel zijn om dit soort knelpunten uit de weg te ruimen. Enkele gemeenten en woningcorporaties kozen al voor de oplossing van een lokaal duurzaam energiebedrijf dat in handen is van lokale aandeelhouders. Volgt u het voorbeeld?

Wat is een lokaal duurzaam energiebedrijf?

Een lokaal duurzaam energiebedrijf zorgt voor de productie en afzet van duurzame energie op lokaal niveau, bijvoorbeeld warmte en koude uit de ondergrond, elektriciteit en warmte uit biomassa, zonne-energie en windenergie. De duurzame energie wordt zo veel mogelijk lokaal verkocht aan huishoudens of bedrijven. Zij kunnen hiermee, op termijn, geheel in hun eigen energievraag voorzien. Naast duurzame energie levert het lokaal duurzaam energiebedrijf ook energiebesparing als concreet product. Voorbeelden hiervan zijn (na-)isolatie van woningen en gebouwen, het leveren en installeren van zuinige verlichting en het overnemen en optimaliseren van klimaatinstallaties in kantoren.

Samenwerkingsverband

Een lokaal duurzaam energiebedrijf is een samenwerkingsverband van lokale partijen, eventueel aangevuld met bovenlokale partijen. Vaak participeren de gemeente en andere (semi-)publieke organen zoals woningcorporaties en het waterschap (denk aan slibvergisting). Mogelijk kunnen ook burgers en lokale bedrijven deelnemen. Er zijn diverse juridische vormen mogelijk zoals NV, BV, stichting of een coöperatie. Afhankelijk van de rechtsvorm hebben de deelnemers de status van aandeelhouder, begunstiger, lid etc. De BV-vorm komt het meest voor.

Waarom een lokaal duurzaam energiebedrijf?

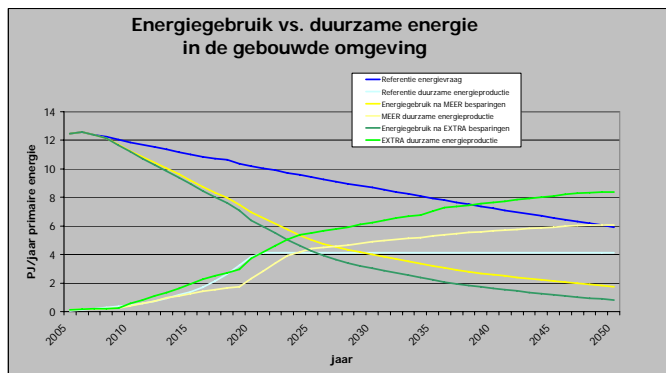
Het bedrijf biedt voor zijn eigenaren, zijn klanten en –last but not least- voor de hele lokale gemeenschap een groot aantal voordelen:

- versnelling van de productie van duurzame energie en de toepassing van energiebesparingsmaatregelen doordat een lokaal bedrijf optimaal kan inspelen op de lokale kansen;
- onafhankelijkheid van wisselende en vooral stijgende prijzen van fossiele/nucleaire energie en (geo)politieke onrust;
- impuls voor de lokale economie, de energie-investeringen en de winst blijven grotendeels binnen de gemeente in plaats van bij een (inter)nationaal energiebedrijf;
- de afzet en bouw van duurzame energiesystemen en energievoorzieningen creëren banen bij lokaal gevestigde bedrijven;
- de energiekosten voor afnemers worden stabiel en lager, de woonlasten beter voorspelbaar en de koopkracht van kwetsbare groepen blijft op niveau;

- een lokaal duurzaam energiebedrijf is tevens een interessante investering van de eventuele opbrengst van aandelen NUON of Essent: u versnelt de realisatie van energieambities en er ontstaat een nieuwe vorm van dividend.

Achtergrond

De huidige beleidslijnen met betrekking tot energiebesparing en duurzame energieproductie leiden voor een gemiddelde gemeente pas rond 2080 tot energieneutraliteit. Hogere ambities vragen daarom om ingrijpende, creatieve en soms innovatieve maatregelen op lokaal niveau, zie onderstaande figuur.

Ook als u niet binnen 20 jaar energieneutraal wilt worden, maar wel een forse bijdrage wilt leveren aan de productie van duurzame energie is een lokaal duurzaam energiebedrijf zeer geschikt.

Visie van BuildDesk op het lokaal duurzaam energiebedrijf

Een lokaal duurzaam energiebedrijf is mogelijk in verschillende rechtsvormen en constructies. Een interessante vorm is een structuur met een holding (BV) waarvan de aandelen in handen zijn van (semi-)publieke of maatschappelijke organisaties (zoals uw gemeente, woningcorporaties, het waterschap, het lokale energienet-werkbedrijf etc.) die samen de maatschappelijke doelstellingen waarborgen. De holding ontwikkelt, vaak samen met andere partijen, business cases die kunnen leiden tot operationele dochterbedrijven.

In die dochters kunnen ook derden deelnemen zoals installatie-bedrijven of traditionele energiebedrijven

Een dergelijke structuur heeft een aantal voordelen.

- Verbinding van gelijksoortige activiteiten, kennis en expertise zorgt voor efficiëntie, schaalvoordelen en kostenreductie.
- Een groeimodel maakt het mogelijk om bijvoorbeeld met een kleinschalig warmte-koudeopslagproject te starten en daar later andere projecten naast te zetten zoals een windenergieproject.
- 'Cashcows' maken minder rendabele activiteiten mogelijk via de holding.
- Winst van de holding is inzetbaar voor het maatschappelijke doel en innovatie in mogelijke nieuwe BV's.
- Particulieren kunnen in de dochterbedrijven deelnemen waarmee draagvlak ontstaat voor bepaalde activiteiten.
- De opbrengsten uit energieverkoop en dienstverlening vloeien direct terug in de lokale economie: kapitaal blijft binnen de regio.

Wat kan BuildDesk betekenen?

Het opzetten van een lokaal duurzaam energiebedrijf is een intensief traject waar meerdere partijen en belangen bij betrokken zijn. Zo'n traject vergt de nodige aandacht, tijd en expertise. Er zijn investeringen nodig, er moet worden nagedacht over exploitatie en beheer en er zijn partners nodig om alles uit te voeren. Financieel, juridisch en organisatorisch moet er dus veel in diverse contracten vastgelegd worden. BuildDesk kan voor u de volgende activiteiten begeleiden of uit handen nemen:

- inventarisatie van geïnteresseerde partijen;
- samenbrengen van reeds lopende lokale initiatieven en partijen;
- analyse van sterktes, zwakten, kansen en bedreigingen (SWOT);
- opzetten van meerdere businesscases;
- onderzoek naar beleidsmatige, juridische en financiële voorwaarden;
- opzet van een organisatiestructuur en schrijven businessplan;
- procesbegeleiding van de groep betrokkenen;
- afhandeling van alle organisatorische, juridische en praktische zaken;
- formele oprichting en start van het bedrijf;
- interim-management voor het nieuwe bedrijf;
- communicatie naar diverse klantgroepen.

Waarom kiezen voor BuildDesk?

BuildDesk stond zelf aan de basis van het concept van een lokaal duurzaam energiebedrijf als 'motor' voor het realiseren van de hoge energieambities van de 'koplopergemeenten' Tilburg, Apeldoorn en Heerhugowaard. BuildDesk heeft veel kennis van de energiemarkt, van potentiële klantgroepen, van producten en diensten, van business cases en van communicatiemiddelen. Wij werken intensief samen met partijen met gedetailleerde kennis op het gebied van bedrijfsfinanciering, publiek-private-samenwerking, subsidies en juridische constructies. BuildDesk treedt daarbij op als single-point-of-contact voor haar klant.

De ervaringen die wij hebben opgedaan bij ons werk voor de koplopergemeenten en onze jarenlange ervaring op gemeentelijk beleidsniveau, maakt dat wij een goed inzicht hebben in de knelpunten, kansen en haalbaarheid van een lokaal duurzaam energiebedrijf. BuildDesk staat bekend om de combinatie van inhoudelijke en procesmatige kennis en een creatieve, oplossingsgerichte aanpak.

Eén van onze klanten aan het woord (gemeente Apeldoorn).

Enkele gemeenten nemen de energieproductie in eigen hand. In **Apeldoorn** begint dat avontuur bij het toepassen van warmte/koude-opslag in vierhonderd nieuwbouwwoningen in de kanaalzone. "Dat is natuurlijk nog maar het begin", zegt **wethouder Michael Boddeke** (GroenLinks, Milieu). "De inzet is om de lokale energievoorziening op de te schalen naar een stadsdekkend netwerk, door alle activiteiten op het gebied van duurzame energie in het lokale energiebedrijf samen te brengen." Hij is nog op zoek naar de juiste organisatievorm, maar voelt het meest voor een coöperatieve structuur, waarbij de bewoners voor een deel eigenaar worden van het bedrijf. "Op die manier zorg je voor een lokale relatie tussen energieproductie en -verbruik." "Zeggenschap van lokale partijen is essentieel voor het slagen van een lokale strategie op duurzame energie", meent ook **Jan Schouw van BuildDesk, als adviseur actief in** zowel Tilburg als **Apeldoorn**. "Als burgers en bedrijven zelf profiteren van energieprojecten, zal dat het draagvlak versterken." BuildDesk is een van de ontwikkelaars van het concept GDEB, Gemeenschappelijk Duurzaam Energiedienstenbedrijf. Een GDEB kan verschillende organisatievormen aannemen, maar moet in de loop der tijd steeds onafhankelijker worden van energie-import van buiten de gemeente.

Bron: artikel *Comeback gemeentelijk energiebedrijf*, door Camiel Donicie, Binnenlands Bestuur 20 feb 2009

Referenties

- Duurzaam Energiebedrijf Apeldoorn, onderzoek naar de mogelijkheden en kansen van een duurzaam energiebedrijf op de schaal van de gemeente Apeldoorn (opdracht vanuit de gemeente Apeldoorn met betrokkenheid van drie woningcorporaties)
- GDEB Tilburg, omgevingsverkenning naar de positie van een mogelijk Gemeenschappelijk Duurzaam Energiedienstenbedrijf Tilburg (gezamenlijke opdracht van zes marktpartijen)

Meer weten?

Neem contact op met Jeroen Roos, jeroen.roos@builddesk.com of Jan Schouw, jan.schouw@builddesk.com, tel. (015) 215 0 215 of kijk op www.builddesk.nl onder Gebiedsontwikkeling/Duurzame energie.

BuildDesk Benelux B.V.

Vestiging Delft:
Oude Delft 49
2611 BC Delft
(015) 215 0 215

Vestiging Arnhem:
Gele Rijders Plein 11-2
6811 AN Arnhem
(026) 353 72 72

www.builddesk.nl

build¹desk[®]
save your energy